

***Jacayl Dhiig Ma Lagu Qoray* Maxamed Ibraahim Warsame
'Hadraawi'**

This poem was composed in the early 1970s in Somalia. To see a full translation of the poem go to <http://mercury.soas.ac.uk/users/mo1/research.htm> and click the link to *Translations from Modern Poetry in Translation: Mother Tongues Special Issue*.

Jacayl dhiig ma lagu qoray
weli dhuux ma loo shubay
qofna saanta dhabarkiyo
ma u dheegey feedhaha
dhabanada cad laga jaray
hadalkii ma lagu dhigay
xinjir aan is dhalan rogin
midabkeedu dhiin yahay
laga dhuray halbowlaha
weli dhiil ma lagu shubay
laba mays dhansiyeen
sida dhayda xoolaha
dhag dhag maw wadaageen.

Weli laba is dhaarsaday
beryo dhacan nasiib iyo
dhul ku kala cillaalaa
subax dharabku kowsadey
dhedaduna cuddoon tahay
cidla aan dhir mooyee
wax dhaqaaqayaa jirin
jabaq maysku dhaadeen.

Kulankii dhabta ahaa
riyo dhiifi keentiyo
dhalanteed ma moodeen
sida ay dhadhabayaan
dhawr jeer ma seleleen
af dhabaan dhab jamashada
ma ka dhoofay hadalkii
bal dhaqaaq na kay tahay
dhihidii ma waayeen
ma ka dhabaqday xaajadu

Ilma dhalatay xiisuhu
sida dhibic ma hiigaan
ma ka qubatay dhaayaha

ma ku qoyey dharkoodii
naxariis ma dhidideen

Iyagoo dhanqalankii
dheel dheelli mooyee
dhegna aanay kaga jirin
kolba erey dhex roorkiyo
dhumucdii ka maqantahay
dhitinaaye keligii
ka dib tooban dharaarood
carrabkiyo dhanxanagii
dhirindhirid ma ku heleen

Laba guul u dhalatoo
isu dhiganta weeyee
dabadeed dhabeeshii
hanadkii ku dheeraa
dhudi mays bariidsheen
dhubbada qaadka sheekada
qofba dhagarta caashaqa
wixii dhaaxo soo maray
ma dhex galay kalkiisii
ma akhriyey dhambaalkii
warka maysu dhiibeen.

Kalgacayl dhito ahaa
dhamac iyo dab huriyeen
dhuxuliyo ladh soo kacay
hadba dhoon ma buuxsheen
kolba dhacan ma jiiddeen
dhacdadiyo u jeedada
qofba dhaadashada guud
qofka kale dhankiisii
inaan looga soo dhicin
ma ku dhaabadeeyeen
sannad mays dhegeysteen

Ma dhammaaday hadalkii
gelin mays ku dhaacdeed
dhaygag iyo dareen shidan
gabbalkii ma ugu dhacay
ma dhaxeen habeenkaas
sida dhaan ma guuleen
dhaxantiyo mugdiga jira
dhabatada xanuunka leh
ma u dhabar adaygeen.

Ma dhalaalay waagii
dhag ma tidhi cadceedii
intay soo dhaqaaqeen
iyagoon ka dheeraan
dhaqankiyo xishoodkii
dhaymana u jeel qaba
iyadoo dhexdoodii
dhulka suxul banana yahay
dhibta maysla taageen
wax intaa ka sii dhow
ma ku dhiiran waayeen
dhayal laysu taabtiyo
dhallinyaro habkeedii
ma ka dhega adaygeen
dhadhansiga miliilica
isha mayska dhawreen.

Dhabbaday is taageen
qofba dhaabaddiisii
sara joog dhankiisii
kun habeen ma dhererraa!.

Dhudhummada aboorkii
dhulka hoose kaga baxay
dhilashada jidhkoodii
ma dhanbalay sarii guud
ma dhammeeyey hilibkii
xidididada ma dhaawacay
ma u dhaafay seedaha
lafta hoose maw dhacay.

Dhiilluu ku geliyaa
ama waad dhalliishaa
dhagartiyo wedkaagee
dhimashada kal iyo laab
ma ku soo dhaweeyeen
dhoollaha ma ka qosleen.

Ubox dheelka subaxdii
naxariis ku dhaashtoo
afka dhiin cas mariyoo
dhaddigiyo labkisi
laba dhude isugu maran
ma is dhaafsadeenoo
dhaxal maysu siiyeen
dhuuni kawilka caashaqa
maysu sii dhadhamiyeen

ereygii dhinaa hadal
dhegta maysu saareen.

Dhafan dhaaf aboorkii
ma dhufsaday cammuudii
ma u qaatay dhoobada
dhab-dhabkiyo kabkabidii
labadaba ma dhalan rogey
dhismo kale ma soo baxay
ma ka dhigay wax yaabliyo
dudun dherer ku caanoo
dhumuc iyo laxaad weyn.

Dhalan dhoolka maantii
dadku dhacarta jiilaal
ma dhasaday dharaartii
ma ka dheelmay galabtii
iyadoon la dhaadayn
sheekada dhabteediyo
dhabar weyntan hooska leh
in dhexdeeda laba ruux
runta kaga dhur sugayaan.

Haddaan laysu dhamanayn
nafta laysu dhiibayn
ama dhaxal tis qaadiyo
dhismo aqal la taagiyo
ubad iyo dhaqaaliyo
dhaqan reer la kala sugin
dhunkashiyo u jeedadu
tahay dhaayo guudkood
waabay la dhabaqsado
dhereg iyo markaas qudha
ama sida dhurwaayada
hilbo gabadh dheg roonoo
higlo loogu dhuuntoo
dhakhso loogu kala baxo
ninba waxa dhabbacashada
dabinkiisa ugu dhaca
dhidar iyo xabaashii
sharaf lagu dhabcaaliyo
shawrsooni laga tegey
shalanteedka beenta ah
bulshadaa u dhaawacan!

Hab jacayl u dhaqan galo
ma holladay ka ugu dheer

maamuusna ugu dhow
mise weli wax baa dhiman.